

Meierovics Zigfrīds Anna

Publicēts: 08.07.2021.

Informācijas avots:

Latvijas Ārlietu dienesta darbinieki 1918-1991, sērija: Latvija starptautiskajās attiecībās, sastādītāji: Dr. hist. Ēriks Jēkabsons, Dr. hist. Valters Ščerbinskis.

Meierovics Zigfrīds Anna (1887-1925), ārlietu ministrs

Dzimis 5. februārī Durbē ārsta ģimenē; tēvs - Hermanis, māte - Anna (dz. Filholde). Pēc mātes nāves un sakarā ar tēva slimību par Z. Meierovica audzētāvu kļuva mātesbrālis, skolotājs Roberts Filholds. Dzīvojis Pūrē, vēlāk Kabilē. Mācījies Kabilēs pagastskolā, no 1900 - Tukuma pilsētas skolā (beidzis 1905). Pēc Mironova komercskolas beigšanas Rīgā (1907) studējis RPI Tirdzniecības nodaļā (beidzis 1911). 1909-15 skolotājs V. Olava komercskolā Rīgā. Vēlāk strādājis apdrošināšanas sabiedrībā "Jakorj", no 1911 grāmatvedis, vēlāk - darbvedis, valdes loceklis un direktors rīkotājs Rīgas Lauksamniecības centrālbiedrības savstarpējā kredītbiedrībā. No 1911 vienlaikus arī E. Paegļa grāmatvedības kursu vadītājs. 1. pasaules kara laikā devies bēgļu gaitās uz Maskavu. No 1915 VIII ierēdnis Maskavas Tautas bankā. Bijis arī A. Šaņavska Maskavas pilsētas tautas universitātes lektors. Vienlaikus no 1915 VIII vadījis Latviešu bēgļu centrālkomitejas Kultūras biroju. No 1916 V Krievijas pilsētu savienības Kooperatīvu nodaļas darbinieks Rēzeknē, Ziemeļrietumu frontes pārtikas nodaļas vadītājs. Arī Latviešu bēgļu centrālkomitejas, Latviešu strēlnieku bataljonu organizācijas komitejas loceklis (1915-16 tās pilnvarotais Centrālajā un Dienvidu Krievijā, ar sēdekli Maskavā). 1917 pavasarī atgriezies Rīgā. Vidzemes Pagaidu zemes padomes valdes loceklis, Finanšu nodaļas vadītājs. 1917 IV Valkā piedalījies LZS dibināšanā. 1917 IX, Rīgu ieņemot vācu karaspēkam, pārcēlies uz Vidzemi, vēlāk - uz Petrogradu. 1917 XII-1918 VII bijis LPNP ārlietu nodaļas loceklis, no 1918 VII - pilnvarotais pie Lielbritānijas valdības Londonā. 1918 XI-1921 V ārlietu ministrs, 1918 XI-XII arī Latvijas Pagaidu valdības pārstāvis Londonā. 1919 I-VII Latvijas delegācijas loceklis un vadītājs Parīzes miera konferencē. 1919 X brīvprātīgi iestājies Latvijas armijā, 1. Studentu bataljonā (vēlāk Tanku bataljons), kareivis. Par to, ka 1919 VIII vairākas reizes, apmeklējot pozīcijas un 1919 X piedaloties karadarbībā pret Bermonta karaspēku, ar savu piemēru uzmundrinājis karavīrus, apbalvots ar LKo. No 1919 XI piekomandēts Ārlietu min-jai un Tautas padomei. 1920 V par kaujas nopelniem paaugstināts par leitnantu (1920 IX formāli atvaļināts no armijas). 1921 VI-1922 XI, 1923 VI-1924 I Ministru prezidents un ārlietu ministrs. 1918-25 Tautas padomes, Satversmes sapulces, I Saeimas loceklis no LZS. No 1922 Latvijas Olimpiskās komitejas goda loceklis, Tautu Savienības veicināšanas biedrības biedrs. No 1924 XII atkal ārlietu ministrs. Līdz 1925 IV bijis tirdzniecības a/s Chr. Backman valdes loceklis (1924 I-XII galvenais direktors), Kuldīgas adatu fabrikas "Planēta" valdes loceklis, Liepājas-Aizputes dzelzceļa valdes loceklis un Uniona bankas līdzdibinātājs, valdes loceklis, priekšsēdētājs (šos amatus atstājis pēc Saeimas pieprasījuma). Gājis bojā autoavārijā 1925. g. 22. aug, netālu no Brizules (piemiņas vieta). Apbedīts Meža kapos. 1925-40 Latvijā darbojusies biedrība "Z. A. Meierovica piemiņas fonds".

Apbalvojumi: a) Latvijas LKo III šķ., TZO I šķ., Francijas Kk (p), Igaunijas Bk III šķ. L pak., Polijas PRo I šķ., Vatikāna Sv. So I šķ.

Precējies 1910. gadā ar Annu Filholdi (1888-1956 ASV), bērni - Helmutis (1914-1998; 1937-39 Ārlietu ministrijas ārštata darbinieks), Ruta (1916), Gunārs (1920 - 2007) ^{*}; 1924 II šķīries. 1924 VI precējies ar Kristīni Bakmani (1897-1925; 3. decembrī izdarījusi pašnāvību).

Studentu korporācijas "Talavija" filistrs.

---

99 No Z. Meierovica vēstules draugam A. Briedim 1919. g. 2. jūn. no Parīzes: "Tava vēstule ir vienīgā, kuru saņemu no dzimtenes,

kas rāda, ka Latvijā vēl dzīvo veselīgais kodols, kaut gan, kā Tu zini, es pēc dabas neesmu pesimists, tomēr ziņas, kuras nāk no dzimtenes, ir drūmas. Neskatoties uz visu to, esmu pārliecināts, ka, ja mums būs noteikta griba atsavināties no vācu virskundzības, mēs ar Sabiedroto palīdzību to panāksim. Attiecībā uz Latvijas nākotni, cik tālu tā atkarās no Parīzes Miera konferences, tad tiksim atzīti par de facto valdību, un, ja nevarēsīm paši vienoties ar Krieviju mūsu attiecības nokārtošanas lietā, tad jautājums tiks izšķirts galīgi no Nāciju Līgas. Šis lēmums ir, no vienas puses, atspoguļojams no mūsu satricinātā iekšējā stāvokļa un, no otras puses, atstāj brīvu ceļu priekš Latvijas patstāvības galīgas izcīnīšanas. Pats par sevi saprotams, ka mēs ar šo rezolūciju nevaram apmierināties. Latvijas absolūtas patstāvības izcīnīšanai vēl ir grūts posms priekšā, bet, ja te būs mūsu tautas vēlēšanās, mēs viņu panāksim. Paredzams, ka jūnijā mūsu jautājums minētā virzienā Parīzē būs izšķirts, un es ceru būt jūlija beigās atpakaļ dzimtenē." (LVVA, 1313. f., 1. apr., 5. l., 186., 187. lp.)

---

99 No Valsts prezidenta J. Čakstes raksta Z. Meierovicam sakarā ar kabineta demisiju 1924. g. 28. janv.: "Metot skatu uz Jūsu valsts darbu no Latvijas pašām pirmajām dienām, nevaru neizcelt to, ka ārlietu resors atradies Jūsu rokās nepārtraukti kopš valsts proklamēšanas. Kā pirmajam ārlietu ministram mūsu jaunajā valstī Jums šī ministrija pati bija jārada un tad neatlaidīgi jāstrādā, nevērojot to, ka šī ziņā mums pašiem trūka vecu piedzīvojumu un tradīciju, kuras atradās bagātīgi sakrātas citās ārlietu ministrijās. Un, Jums tā resora priekšgalā atrodoties, Latvija izgāja cauri savam tapšanas laikmetam, panāca starptautisku atzīšanu un nodibināja ar citām valstīm tās attiecības, kādas patlaban pastāv. Jūsu darba novērtējumu izdarīs vēsture, bet es vēlētos tikai, lai pie šī novērtējuma nepaliktu neievēroti ārkārtējie apstākļi, kādos Jums bija jādarbojas.

Tikpat pirmo, kā arī otro reizi, kad Jūs uzņēmāties sastādīt ministru kabinetu, politiskā situācija bija tāda, ka tikai ar lielu taktu un inteligenci bija iespējams apvienot dažādos virzienus uz kopēju valsts darbu. Te Jūs netaupījāt pūles, lai to panāktu. Abos kabinetos Jūs kopā ar saviem līdzdarbiniekiem sekmīgi veicāt valdības darīšanas līdz tai dienai, kad vietā bija jāstājas citiem." (LVVA, 2570. f., 14. apr., 984. l., 169. lp.)

---

99 No bijušā Lietuvas Ārlietu ministru pārvaldnieka P. Klima atmiņām par 1921. g. Baltijas valstu konferenci Tallinā (tulkojums no lietuviešu valodas): "Meierovics nekautrējās spēlēt tādu kā Balfūra vai Briāna lomu. Pats viņa izskats imponēja. Mēs pārējie blakus viņam izskatījāmies kā ministranti pie lielā altāra. Tā vai citādi, latviešu vēsturē viņš bija ievērojama personība. Viņš zināja, ko vēlas, un, to zinādams, prata vest savas lietas par vai pret mums. Šodien viņš deva avansus lietuviešiem, rīt - poļiem. Bieži sēja kūļus gan vieniem, gan otriem. Eiropas valodu prasme viņam arī ievērojami palīdzēja." (*Klimas P. Lietuvas diplomātineje tarnyboje 1919-1940 m. - Vilnius, 1991. - P. 45.*)

A. LVVA, 2570. f., 14. apr., 984. 1.; 1304. f., 1. apr., 1016. 1.; 1307. f., 1. apr., 1302. 1.; 5480. f., 1. apr., 86. 1.; 5601. f., 1. apr., 4146. 1.; [Tupiņš A.] Sigfrīds A. Meierovics. - [Rīga], [1925]; Latvijas ārlietu ministra Z. A. Meierovica piemiņai (biogrāfija un ģimietnes). - [Rīga], [1925]; Divu cilvēku traģēdija. - [Rīga], [1925]; Brīvās Zemes Ilustrētais Pielikums. - 1926. - 21. aug.; Zigfrīda un Kristīnes Meierovics Piemiņas albums. - [Rīga], [1926]; *Celmiņš H.* Zigfrīda Meierovica nāves diena // Brīvā Zeme. - 1928. - 22. aug.; LDG; Z. A. Meierovics. Rakstu krājums / Ed. Virzas redakcija. - Rīga, 1935; LKV. - 13. sēj.; EVP; *Gailīte A.* Zigfrīds Meierovics. (Personīgas atmiņas) // Latvija Amerikā. - 1951. - 22. aug.; *Grosvalds O.* Atmiņas par Z.A. Meierovicu // Universitāte. - 1955. - Nr. 32; *Tepfers J.* Ārlietu ministrs Zigfrīds Anna Meierovics un cīņa par Latvijas valsts tiesisko atzīšanu // Universitāte. - 1973. - Nr. 32; LPE. - 6. sēj.; Strēlnieks. - 1974/75. - Nr. 34-45; *Šilde Ā.* Valstsvīri un demokrāti. - [B. v.], 1985; *Albats B.* Zigfrīda Meierovica simtgadi pieminot // Laiks. - 1987. - 25. jūl.; *Gore I.* Zelta spalvas diplomāts // Liesma. - 1989. - Nr. 6; *Liepa A.* Dievu un cilvēku izredzētais // Diena. - 1992. - 8. febr.; *Gore I.* Zigfrīds Anna Meierovics (1887.-1925.) un Latvijas ceļš uz neatkarību // LV. - 1993. - Nr. 2; LKOK; LVV; *Kreituse I.* Liktenis apskauda Tevi... // Lauku Avīze. - 2000. - 24. aug.; *Lerhis A.* Zigfrīds Anna Meierovics (1887-1925) // LVIŽ. - 2000. - Nr. 3; *Caune A.* Pastkartes kā ikonogrāfisks vēstures avots par Z. A. Meierovica traģisko bojāeju un bērēm 1925. gadā // LVIŽ. - 2000. - Nr. 3; Latvijas Republikas ārlietu ministra Z. A. Meierovica dienesta lieta // LVIŽ. - 2000. - Nr. 3; *Ligoņķu Jēkabs.* Zigfrīds Meierovics. - [Rīga], [2001].

---

* Ārlietu ministrija papildinājums.

<https://www.mfa.gov.lv/lv/meierovics-zigfrids-anna>